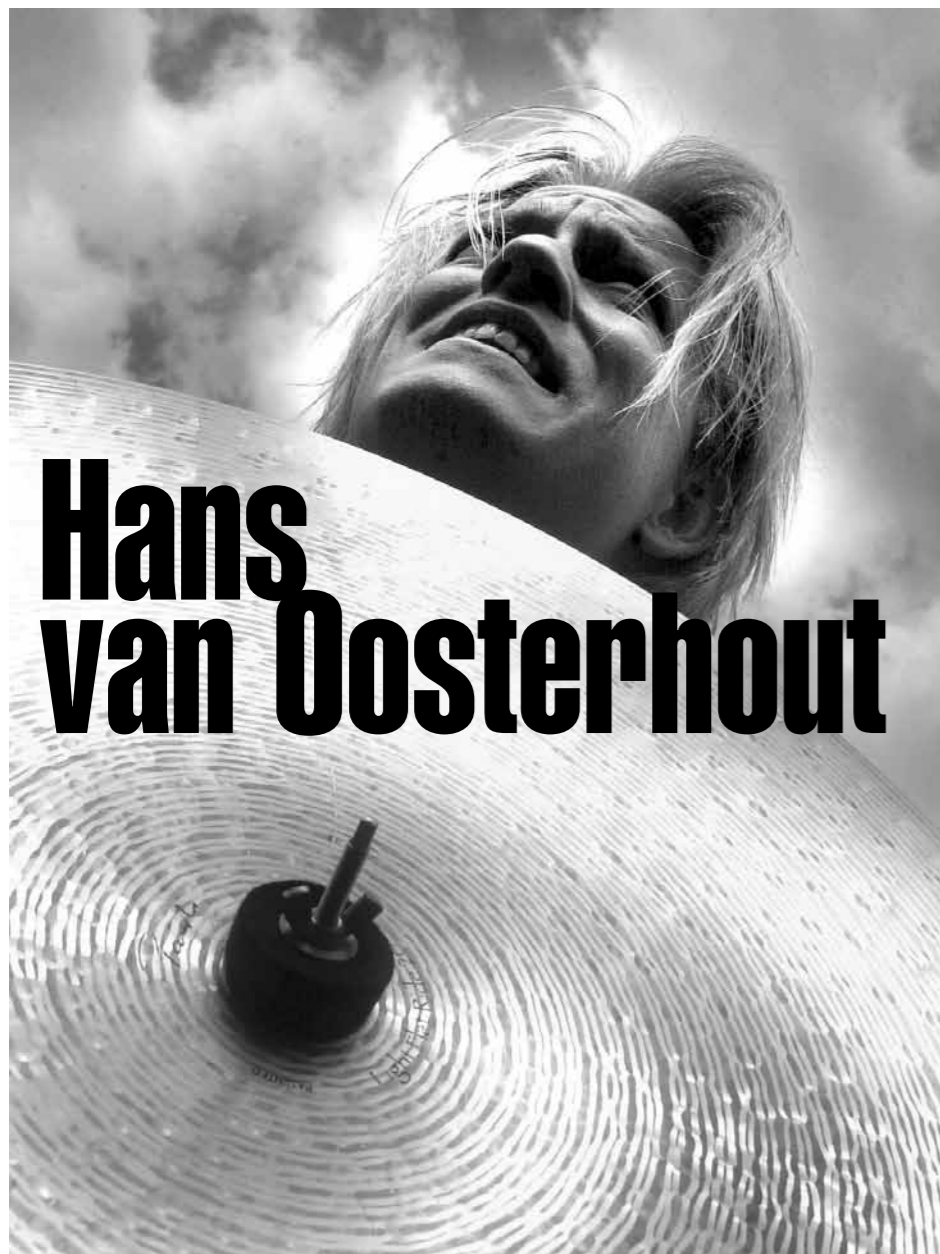

‘Ik speel altijd de kaart van de muziek en nooit van mijn ego.’

Hans van Oosterhout

In Frankrijk werd Hans van Oosterhout onlangs uitgeroepen tot beste jazzdrummer van Europa. In Nederland is hij binnen de muzikantenscene een meer dan gevestigde naam. Maar het grote publiek kent hem minder goed. Hoogste tijd dus voor een gesprek. Over zijn vaste jobs bij Toots Thielemans, Dee Dee Bridgewater en Philip Catherine en sessiewerk met bands als Zap Mama en Vaya Con Dios, over de tijd dat hij elk weekend naar Parijs reed om te spelen en over de keuze tussen jazz en pop.

door Jean-Paul Heck foto's Kees van Dongen

Wie de Brabander ooit heeft zien en horen spelen moet het haast wel toegeven, Van Oosterhout heeft alles mee. Zijn techniek is adembenemend, zijn stijl wonderschoon en daarnaast is hij ook nog eens gezegend met vrij flitsende uiterlijke kenmerken. Als Anouk dus ooit nog eens een kanjer in de band wil hebben, moet ze gewoon even naar Breda bellen. Het is een vraag die de 36-jarige drummer misschien niet eens met een negatief antwoord zou afwimpelen. ‘Als Anouk zou bellen? Waarom niet. Ik denk dat ik als popdrummer heel aardig uit de voeten kan.’

Wat heet. Van Oosterhout is een alleskunner al heeft hij zijn naam en faam vooral te danken aan zijn werk met Europese en Amerikaanse jazzgrootheden als Toots Thielemans, zangeres Dee Dee Bridgewater en gitarist Philip Catherine. Zij zweren bij het kenmerkende drumwerk van de - jawel - in Oosterhout geboren sideman.

Oosterhout, die plaatsnaam hebben we vaker gehoord. Hans Eijkenaar, Marc Stoop, Bob Langenberg... hun wieg stond in het stadje ten noorden van Breda. Een vrij kleine gemeente met zoveel

potentieel. Dat kan nauwelijks toeval zijn, en dat is het ook niet. ‘Er zit daar iets in de grond, hè. Nee hoor. Schrijf de naam van Toon Oomen maar op. Hij is de lokale drumschoolhouder van Oosterhout. Toon heeft het vermogen om talent op te speuren en op het juiste spoor te zetten. Hij is een belangrijke man voor het Nederlandse drummen.’

Dat is nobel van Van Oosterhout die zelf ooit ook in de luwte begon. ‘Ik ben opgegroeid met het luisteren naar de rock ‘n’ roll singles van mijn vader. Zo’n 600 hadden we er thuis. Bill Haley, Elvis Presley, door die platen ben ik gaan drummen. Later ben ik pas naar andere dingen gaan luisteren.’

Ook veel later kwam de echte ambitie om een topdrummer te worden. ‘Jongens als Hans Eijkenaar en Marc Stoop zijn echte kanjers. Zij hebben al snel voor het popcircuit gekozen. Ik niet. In mijn eerste jaren als drummer wilde ik maar één ding: spelen, heel veel spelen. Zeven keer in de week en als het kon op zondag twee keer. Een lange tijd wist ik absoluut niet waarmee ik bezig was. Ik speelde op bruiloften en deed daarnaast net zo makkelijk een aantal concerten op het North Sea Jazz Festival.’

Hongerig

Het is het bekende verhaal van een jonge getalenteerde drummer met een conservatoriumpapertje op zak. Van Oosterhout ‘deed’ Rotterdam, een academie waar hij nu zelf regelmatig les geeft. Daar is hij samen met Lucas van Merwijk de grote voorbeelden van jonge en hongerige nieuwkomers. Hongerig is ook Van Oosterhout altijd geweest. ‘Ik heb een tijd lang elk weekend naar Parijs gereden om daar te

‘Als drummer ben ik altijd op zoek geweest naar het contact met de klank.’

kunnen jammen met de lokale jazzjongens. Het leverde financieel niets op. Ik kreeg wat reiskosten en een slaapplek, dat was alles. Ik had al op jonge leeftijd een enorme drang om als drummer te spelen, te leren en vooral niet stil te zitten. De fout die heel veel drummers maken is dat ze gaan zitten wachten bij de telefoon. Die jaren in Parijs, nu alweer zo’n twaalf jaar geleden, hebben mij uiteindelijk dus wel heel veel opgeleverd.’

Wat heet. In Frankrijk is Van Oosterhout een klinkende naam. Niet voor niets werd hij daar al uitgeroepen tot de beste jazzdrummer van Europa. Zijn rol als begeleider van de legendarische Belgische gitarist annex mondharmonicaspeler Toots Thielemans zal er zeker wel wat mee te maken hebben. ‘Toots had ooit mijn naam horen vallen en belde me zelf op. “Hans, kun jij op 24 maart op Malta spelen?” Natuurlijk zei ik ja.’

Het werd een gedenkwaardig optreden voor Van Oosterhout. ‘Net voordat we op moesten stond Toots naast me in de toilet en sprak de woorden: “Hanske, als ge mij nie goed laat klinken, dan bel ik oe nie meer.” Dat zijn woorden die ik nooit meer heb vergeten. Onlangs speelde ik nog met Dee Dee Bridgewater in Amerika. Ik werd voor één show

van 90 minuten overgevlogen naar Newport Beach (Virginia). Vliegtuig naar Amerika, hup het podium op en meteen met tienduizend mensen voor je neus drie lange drumsolo’s spelen. Op dat soort momen-

‘Vliegtuig naar Amerika, hup het podium op en meteen met tienduizend mensen voor je neus drie lange drumsolo’s spelen.’

ten moet je kunnen teruggrijpen in je bagage. Als je met haar speelt, kies je voor de muziek, niet voor jezelf. Het is de show van Dee Dee en dat moet je je als drummer heel goed beseffen.’

Hiermee schetst Van Oosterhout tegelijkertijd een beetje zijn drumstijl. Op het eerste gehoor vrij bescheiden en in dienst van. Maar als je hem de ruimte geeft, hoor je pas wat een arsenaal aan grooves er in die smalle polsen zitten. Ook de popwereld heeft Van Oosterhout al een tijdje geleden ontdekt. Zap Mama, Vaya Con Dios, Trijntje Oosterhuis of de familie Dulfers, de Bredanaar is vaak hun man.

Ijver

Onvoorwaardelijk voor pop kiezen zal Van Oosterhout echter nooit. ‘Ooit is er een tijdje geweest dat ik jaloers was op mijn collega’s uit Oosterhout. Dan zag ik ze met die grote artiesten optreden. Dat is helemaal voorbij. Als docent op het conservatorium kom je toch veel drummers tegen die tussen de 18 en 25 jaar zijn en dan al roepen dat ze popdrummer

willen worden. Dat is belachelijk. Het beste uitgangspunt is dat je eerst zoveel mogelijk moet doen. Je moet weten wat er aan de hand is en zorg ervoor dat je jezelf niet blokkeert door te vroeg te kiezen. Ik heb heel wat uurtjes gestudeerd en ik merk nu dat er bij de studenten een tendens is dat er minder wordt gedaan.

‘Als drummer ben ik altijd op zoek geweest naar het contact met de klank. Dat vind ik heel belangrijk. Het mooiste is om met muzikanten te spelen die jou respecteren. Niet omdat je dat zelf hebt geforceerd, maar omdat je het door je spel afdwong. Iemand als bassist Hein van der Geyn is altijd een belangrijke man voor mij geweest. Zijn visie en zijn spel hebben mijn gedachten over muziek op wezenlijke punten veranderd. Hein is een echte purist. Hij vindt dat veelzijdigheid tevens een beperkende factor is. “Zoek een eigen stijl”, roept hij altijd. Toen ik in het begin bij Toots speelde, had ik nog te veel respect voor hem en aapte ik bijvoorbeeld de opstelling van het drumstel na van zijn vorige drummer. Dat is helemaal over. Ik heb een eigen identiteit en ik speel altijd de kaart van de muziek en nooit van mijn ego.’

Innerlijke kracht

‘Ik ben op zevenjarige leeftijd gaan drummen en tot mijn 28ste is er nooit een dag geweest dat ik niet heb gestudeerd. Ik heb nooit moeite gehad om te studeren en uiteindelijk betaalt die ijver zich uit, of ik

Hans van Oosterhout (www.hansvanoosterhout.nl) is op het komende North Sea Jazz Festival te zien met zangeres Marlena Shaw (zaterdag 14 juli) en gitarist Philip Catherine (zondag 15 juli). Hij speelt Sonor Hi-Lite drums en Paiste Traditional cymbals.

nu werk met Thijs van Leer, Louis van Dijk, Denise Jannah of Cor Bakker. Zij zijn allemaal mensen die hun eigen niveau heel goed kunnen inschatten. Dat is een kwaliteit. Alle leerlingen die op het conservatorium les van mij krijgen hebben talent. Maar waar kies je voor, voor het snelle geld of voor innerlijke

‘Ik denk dat ik als popdrummer heel aardig uit de voeten kan.’

kracht? Ik bedoel daarmee dat het veel moed en doorzettingsvermogen kost om op jonge leeftijd te kiezen voor het laatste. Het is echter een investering waar je later alleen maar beter van wordt. Ik ben de laatste tijd bezig geweest met het maken van een eigen website. Dan lees je zo je eigen biografie en dan denk je toch: mmm, niet gek. Dat is niet arrogant of zo, maar als drummer geniet je er wel van. Toch blijf ik mijn spel continu evalueren. Ik vind dat je aan een drummer moet kunnen horen waar zijn spel vandaan komt. Hij moet een ding hebben dat altijd klinkt.’ ■

